

De nertsen worden vergast met koolstofmonoxide, een zachtere dood bestaat niet

'Als je het aan de nerts vraagt...'

De politiek dreigt met een verbod op het houden van nertsen, maar daar laten de nertshouders het niet bij zitten.

Het is een feestelijke periode voor de nertsen van fokkerij Edelveen in Ederveen. 1500 draagmoeders op rij hebben niets anders aan hun hoofd dan eten en werpen. De één is net bevallen van een piepende tienling, de ander heeft er gisteren vijf geworpen, terwijl de buurvrouw nog wacht op haar bevalling. Op het oog gaat dat er allemaal gemoedelijk aan toe in de goed verzorgde stallen. „Volgens de natuurlijke cyclus bevallen nertsen in de periode tussen 25 april en 10 mei. Die cyclus wordt volledig in stand gehouden en de moeders voeden net als in de natuur hun eigen nakomelingen op”, vertelt Wim Verhagen, voorzitter van de Nederlandse Federatie van Edelpelsdieren. De babyboom zorgt ervoor dat er straks weer in totaal 5 miljoen nertsen in Nederland leven. Alleen in Denemarken en China vind je er meer.

De haarloze pups, kriewelend in het stro onder moeders buik, gaan een leven van ongeveer zeven maanden tegemoet. Hun voeding is terug te vinden in een tank naast de boerderij. Dit bestaat uit restvlees, voornamelijk kip en vis, in de vorm van een smeuïge tartaar. Maar voor een mooie pels is meer nodig dan alleen goede voeding. Alle omstandigheden moeten perfect zijn. Verhagen: „Nederland wordt vaak als voorbeeld gebruikt. Qua fokproces, voeding, welzijn, gezondheid en controle op dit alles lopen we voorop. De nerts heeft hier dan ook een stressloos leven, wat de kwaliteit van de pels ten goede komt.” Het stressloze leven vindt plaats in een kooi van 2550 vierkante centimeter, dat wel. Ter vergelijking: in de bio-industrie tref je drie kippen in dezelfde ruimte.

In een hal naast de stallen met kooien, staat een op het oog onschuldig houten aanhangwagentje. Bovenop een kiepgat, aan de zijkant een klepje, achterop een gasfles. In november, wanneer de pels op zijn mooist is, worden de nertsen één voor één in het aanhangwagentje gestopt. Het is hun eindstation. Na dertig seconden zijn ze dood. Of in slaap gevallen, zoals Verhagen het noemt. „De nertsen worden vergast met zuivere koolstofmonoxide, een zachtere dood bestaat niet. Bovendien weten ze niet dat ze dood gaan, dus ontstaat er geen stress.” Per sessie verdwijnen er zo'n dertig nertsen in het aanhangwagentje. Steeds als er een nieuwe bijkomt, is de andere al dood, zodat ze elkaars pels niet kunnen beschadigen. Even verderop gaat de dode nerts in een machine, waar uiteindelijk weer een pels ter waarde van 55 euro uit komt rollen.

Zoals Edelveen zijn er nog tweehonderd andere bedrijven in Nederland, maar dan gemiddeld drie keer zo groot. Samen zorgen ze ervoor dat er per jaar 300 miljoen euro Nederland binnenkomt, wat de staat 50 miljoen euro oplevert aan belasting. Als het aan de PvdA, SP, PVV, D66, GroenLinks en de Partij voor de Dieren ligt, zijn die bedrijven er niet meer in 2024. Ze vinden het onaanvaardbaar dat de nertsen hun leven enkel voor een bontvelletje in een kooi worden gehouden. Verhagen: „Iedereen heeft zijn eigen definitie van luxe. Iedere dag vlees eten, is dat geen luxe? De vraag naar bont is groter dan ooit en zal altijd blijven bestaan. Mocht hier een verbod komen, dan gaan de nertsen naar een ander land met heel wat minder regels. Ik zeg altijd: 'Als je het aan de nerts vraagt, blijft hij het liefst hier.'”